

กิจกรรมจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน (Knowledge Management: KM)

กองกฎหมาย กรมควบคุมมลพิษ ประจำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เรื่อง

“แนวทางการดำเนินการเปรียบเทียบปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535”

วันที่ 30 พฤษภาคม 2568 เวลา 08.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 302 ชั้น 2

อาคารกรมควบคุมมลพิษ
และผ่านระบบวิดีโอทัศน์ทางไกล โปรแกรม Zoom Meeting

แนะนำวิทยากร

นายสุนทร เป็เลียนสี

การศึกษา - นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2540)
- เนติบัณฑิต (2543)
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2553)

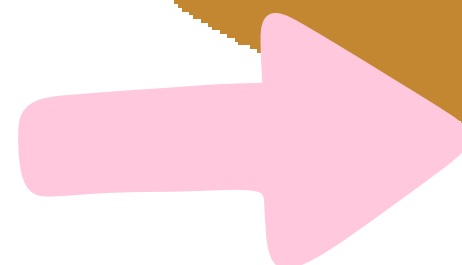
ประวัติการทำงาน - นิติกร ศาลอุทธรณ์ภาค 4 (2541-2543)
- นักกฎหมายกฤษฎีกา
- กองกฎหมายไทย
- กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม,
กองกฎหมายต่างประเทศ,
กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2543-ปัจจุบัน)
- กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
พิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญา
(2548-ปัจจุบัน)

สาระสำคัญ

กฎกระทรวงฯ ตามมาตรา 80

1. เข้าข่ายแหล่งกำเนิดมลพิษตามที่กฎหมายกำหนด
2. มีระบบบำบัดน้ำเสียเป็นของตนเอง ซึ่งหมายความถึงมีกระบวนการบำบัดน้ำเสีย และให้หมายรวมถึงท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ และวัสดุที่จำเป็น ต้องใช้ในการบำบัดน้ำเสียของระบบบำบัดน้ำเสียด้วย
3. เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตาม มาตรา 80 ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย ในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดดังกล่าว**ตามแบบ ทส. ๑** เก็บไว้ ณ สถานที่ตั้ง แหล่งกำเนิดมลพิษเป็น**ระยะเวลา ๒ ปี**นับแต่วันที่มีการจัดเก็บสถิติและข้อมูลนั้น
4. จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียในแต่ละเดือนตามแบบ ทส.๒ และเสนอรายงานดังกล่าวต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่

วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

กระบวนการเปรียบเทียบปรับ

กระบวนการเสนอสำนวน ตามข้อ 9 ประกาศกระทรวงฯ

เอกสารที่ต้องส่งตามข้อ 11 ประกาศกระทรวงฯ

- (1) บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา (ทส.ปท.1)
- (2) บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (ทส.ปท.2)
- (3) บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ (ทส.ปท.3)
- (4) เอกสารจากสำนวนการ/บันทึกสรุปข้อเท็จจริงและ
ข้อกฎหมาย (ทส.ปท.4)
- (5) ใบส่ง - รับสำนวนความผิด (ทส.ปท.5)
- (6) พยานหลักฐานอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา

ทส.ปท.1

แบบ ทส.ปท.๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา

ที่..... เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานราชการอื่น.....เลขที่.....

สัญชาติ.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ขอให้การด้วยความสัตย์จริงว่า เมื่อวันที่.....เวลา.....น.

(พฤติการณ์ของผู้ต้องหาว่ากระทำการอันเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม).....

เหตุเกิดที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอให้พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่
ได้โปรดดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

อ่านให้ฟังและ/หรืออ่านเองแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้กล่าวหา
(.....)

ลงชื่อ.....พนักงานสอบสวน/
(.....) เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/
พนักงานเจ้าหน้าที่

ทส.ปท.1 ตัวอย่าง

แบบ ทส.ปท.๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา

ที่.....

เขียนที่.....กรมควบคุมมลพิษ.....

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

ข้าพเจ้า.....นาย.....ชื่อสกุล.....อายุ.....๕๐.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชน เลขที่.....สัญชาติ.....ไทย อาชีพ.....ข้าราชการ.....
อยู่บ้านเลขที่.....กรุงเทพมหานคร
ขอให้การด้วยความสัตย์จริงว่า.....เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.....
ข้าพเจ้าในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๒(๑) แห่งพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตรวจสอบการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของ
บริษัท.....จำกัด พบว่า.....เข้าข่ายเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงานอุตสาหกรรมและนิคม
อุตสาหกรรมที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ตามประกาศ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงาน
อุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ
สาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า.....บริษัท.....ไม่สามารถแสดงการจัดทำ
บันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๑) และไม่จัดส่ง
รายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒) เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่
ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งแต่อย่างใด.....
เหตุเกิดที่.....บริษัท.....จำกัด ตั้งอยู่เลขที่.....
กรุงเทพมหานคร

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอให้พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่
ได้โปรดดำเนินการสอบสวนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้กล่าวหา
(นาย.....)

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ
(นาย.....)

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ทส.ปท.2

แบบ ทส.ปท.๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา

ที่..... เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ข้าพเจ้า.....ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานราชการอื่น..... เลขที่.....
สัญชาติ.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าต้องหาว่า
.....(ข้อหาความผิดตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม).....
.....
.....

และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่าคดีที่ข้าพเจ้าต้องหานี้สามารถเปรียบเทียบได้ และคำให้การซึ่งข้าพเจ้าจะกล่าว
ต่อไปสามารถใช้ยื่นข้าพเจ้าได้ทุกชั้นพิจารณา ตลอดจนถึงศาล และจะเสนอเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ
ทำการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม ข้าพเจ้าทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาโดยตลอดแล้วและขอให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา ข้าพเจ้า
ยินยอมชำระค่าปรับตามที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนด หากข้าพเจ้าไม่นำเงินค่าปรับมาชำระภายในเวลา
ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินคดีต่อไป
อ่านให้ฟังและ/หรืออ่านเองแล้วรับว่าถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ..... ผู้ต้องหา
(.....)

ลงชื่อ..... พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ
(.....) /พนักงานเจ้าหน้าที่

ทส.ปท.2 ตัวอย่าง

แบบ ทส.ปท.๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา

ที่.....

เขียนที่.....กรมควบคุมมลพิษ.....

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

ข้าพเจ้า นาย..... ชื่อสกุล..... อายุ..... ปี
บัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานราชการอื่น เลขที่..... สัญชาติ..... ไทย
อาชีพ..... กรรมการบริษัท..... อยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... กรุงเทพมหานคร.....

พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าต้องหาว่า ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยไม่สมควรแสดงการจัดทำบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการ ทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๑) และไม่จัดส่งรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒) เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่าคดีที่ข้าพเจ้าต้องหานี้สามารถเปรียบเทียบปรับได้ และคำให้การซึ่งข้าพเจ้า จะกล่าวต่อไปนี้สามารถใช้อันข้าพเจ้าได้ทุกชั้นพิจารณา ตลอดจนชั้นศาล และจะเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ เปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้าพเจ้าทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาโดยตลอดแล้วและขอให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา ข้าพเจ้ายินยอมชำระค่าปรับตามที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนด หากข้าพเจ้าไม่นำเงินค่าปรับมาชำระ ภายในเวลาที่กำหนดให้พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินคดีต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา

(นาย.....)

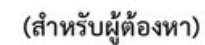
กรรมการบริษัท..... จำกัด

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

(นาย.....)

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

A close-up photograph of a mint plant. The leaves are bright green, serrated, and have a prominent vein pattern. The stems are reddish-brown and appear hairy. The plant is growing in dark, rich soil. The image is framed with a white, wavy border at the top.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เขียนที่.....

ข้าพเจ้า.....ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัว
ประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานราชการอื่น..... เลขที่.....
สัญญาดี..... อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....
(โดยมี.....เป็นผู้ได้รับมอบอำนาจจาก.....ตามหนังสือ
มอบอำนาจ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.) ขอให้การ ดังนี้

ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ว่า.....

เป็นผู้ต้องหาคะทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ในข้อหา.....
 มีบทลงโทษตามมาตรา.....ต้องระวางโทษ.....ข้าพเจ้าได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้วขอให้การ
 รับสารภาพว่ากระทำความผิดดังกล่าวจริง ทั้งนี้ เนื่องจากความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้
 ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้าพเจ้า
 ยินยอมให้คณะกรรมการเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่อไป

บันทึกนี้ พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้อ่านให้ผู้ต้องหาฟังแล้ว
รับว่าถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ โดยมีได้ถูกบังคับ ช้เขียน แต่ประการใด จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

[illegible]

ลงชื่อ..... พยาน ลงชื่อ..... พยาน
(.....) (.....)

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้ต้องหาเป็นนิติบุคคลให้ใช้แบบ ทส.ปท. ๓ นี้แยกเป็นสองฉบับ สำหรับนิติบุคคลผู้ต้องหาฉบับหนึ่ง และสำหรับกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลผู้ต้องหาอีกฉบับหนึ่ง แต่ให้ลงหมายเลขหนังสือเพียงเลขเดียว

ทส.ปท.3 ตัวอย่าง

(สำหรับผู้ต้องหา)

แบบ ทส.ปท.๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

ที่.....

เขียนที่.....กรมควบคุมมลพิษ.....

วันที่.....๑๙.....มิถุนายน.....๒๕๖๗.....

ข้าพเจ้า.....บริษัท.....สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....
.....แขวง.....เขต.....จังหวัด.....กรุงเทพมหานคร.....
ขอให้การ ดังนี้

ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ไม่สมควรแสดงการจัดทำวันที่กรวยละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๑) และไม่จัดส่งรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒) เสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

เป็นผู้ต้องหากระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘๑. ในข้อหา ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทลงโทษตามมาตรา ๑๐๔ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ข้าพเจ้าได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว ขอให้การรับสารภาพว่ากระทำความผิดดังกล่าวจริง ทั้งนี้ เนื่องจากความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้าพเจ้ายินยอมให้คณะกรรมการเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่อไป

บันทึกนี้ พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้อ่านให้ผู้ต้องหา ฟังแล้วรับว่าถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ โดยมีได้บังคับ ชูเชิญ แต่ประการใด จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

(นาย.....
กรรมการบริษัท.....)

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ทส.ปท.3 ตัวอย่าง

(สำหรับผู้ต้องหา)

แบบ ทส.ปท.๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

ที่.....

เขียนที่.....กรมควบคุมพิษ...

วันที่.....๑๙.....มิถุนายน.....๒๕๖๗.....

ข้าพเจ้า.....ชื่อสกุล.....อายุ.....๕๗.....ปี
บัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานราชการอื่น เลขที่.....สัญชาติ ไทย
อยู่บ้านเลขที่.....จังหวัด กรุงเทพมหานคร
ขอให้การ ดังนี้

ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ว่า
ไม่สามารถแสดงการจัดทำบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทํางานของระบบบำบัดน้ำเสีย
(แบบ ทส.๑) และไม่จัดส่งรายงานสรุปผลการทํางานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒) เสนอต่อเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง.....
เป็นผู้ต้องหากระทำความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘๐ ในข้อหา ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๐
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทลงโทษตามมาตรา ๑๐๔
ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ข้าพเจ้าได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว
ขอให้การรับสารภาพว่ากระทำความผิดดังกล่าวจริง ทั้งนี้ เนื่องจากความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่สามารถ
เปรียบเทียบได้ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
และข้าพเจ้ายินยอมให้คณะกรรมการเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่อไป

บันทึกนี้ พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้อ่านให้ผู้ต้องหา
ฟังแล้วรับว่าถูกต้องตามความเป็นจริงทุกประการ โดยมีได้บังคับ ชูเชิญ แต่ประการใด จึงได้ลงลายมือชื่อ
ไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา

(.....)

กรรมการบริษัท.....

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ทส.ปท.4

แบบ ทส.ปท.๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ใบส่ง-รับสำนวนความผิด

.....

ที่..... เขียนที่.....

- ข้อ ๑. คดีระหว่าง { ผู้กล่าวหา
..... ผู้ต้องหา
- ข้อ ๒. ข้อหา.....
เหตุเกิด ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ. เวลาน.
- ข้อ ๓. พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่.....
ตำแหน่ง.....
ผู้ร่วมสอบสวน.....ตำแหน่ง.....
- ข้อ ๔. การรับคำร้องทุกข์/ร้องเรียน
- รับแจ้งเหตุ รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ข้อ..... เวลา.....น. เมื่อวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.
- รับคำร้องทุกข์ คดีที่..... ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ข้อ.....
เวลา.....น. เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ.
- รับเรื่องร้องเรียน ตามเลขรับสารบรรณที่..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
- ข้อ ๕. การดำเนินการของพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่
- ☐ บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา (แบบ ทส.ปท.๑)
 - ☐ บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (แบบ ทส.ปท.๒)
 - ☐ บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ (แบบ ทส.ปท.๓)
 - ☐ บันทึกสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสำหรับพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/
พนักงานเจ้าหน้าที่ (แบบ ทส.ปท.๔)
 - ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานทางราชการอื่นของผู้ต้องหา
 - ☐ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ทส.ปท.4 ตัวอย่าง

แบบ ทส.ปท.๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บันทึกสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
สำหรับพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่

ที่..... เขียนที่.....กรมควบคุมมลพิษ.....
วันที่.....๑๙.....มิถุนายน.....๒๕๖๕.....

เรื่อง สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กรณีบริษัท..... ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตาม
ความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน ประธานกรรมการเปรียบเทียบ

ด้วย ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ...
ได้ตรวจสอบสภาพการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสียของบริษัท..... แล้วพบว่า บริษัทฯ
ไม่สามารถแสดงการจัดทำบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย
(แบบ ทส.๑) และไม่จัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒) เสนอต่อเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง.....
ภูมิลำเนาอยู่เลขที่.....
กรุงเทพมหานคร.....โทรศัพท์.....

ข้อเท็จจริง/พฤติการณ์ของการกระทำผิด

บริษัท..... ไม่สามารถแสดงการจัดทำบันทึกรายละเอียดของสถิติและข้อมูล
ซึ่งแสดงผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๑) และไม่จัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบ
บำบัดน้ำเสีย (แบบ ทส.๒)

ข้อกฎหมายของการกระทำผิด

ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

เห็นควรเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการเปรียบเทียบเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ลงชื่อ..... เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ทส.ปท.5

แบบ ทส.ปท.๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ใบส่ง-รับสำนวนความผิด

ที่.....

เขียนที่.....

ข้อ ๑. คดีระหว่าง

ผู้กล่าวหา

ผู้ต้องหา

ข้อ ๒. ข้อหา.....

เหตุเกิด ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ. เวลาน.

ข้อ ๓. พนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่.....

ตำแหน่ง.....

ผู้ร่วมสอบสวน.....ตำแหน่ง.....

ข้อ ๔. การรับคำร้องทุกข์/ร้องเรียน

- รับแจ้งเหตุ รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ข้อ..... เวลา.....น. เมื่อวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.

- รับคำร้องทุกข์ คดีที่..... ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ข้อ.....

เวลา.....น. เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ.

- รับเรื่องร้องเรียน ตามเลขรับสารบรรณที่..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้อ ๕. การดำเนินการของพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่

☐ บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา (แบบ ทส.ปท.๑)

☐ บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (แบบ ทส.ปท.๒)

☐ บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ (แบบ ทส.ปท.๓)

☐ บันทึกสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสำหรับพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่ (แบบ ทส.ปท.๔)

☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานทางราชการอื่นของผู้ต้องหา

☐ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ทส.ปท.5 ตัวอย่าง

- ๒ -

แบบ ทส.ปท.๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ใบส่ง-รับสำนวนความผิด

ที่..... เขียนที่.....กรมควบคุมมลพิษ.....

ข้อ ๑. คดีระหว่าง { นาย..... ผู้กล่าวหา
นาย..... ผู้ต้องหา

ข้อ ๒. ข้อหา บริษัท.....ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
เหตุเกิด บริษัท.....ตั้งอยู่เลขที่.....
.....กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐ น.

ข้อ ๓. เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ นาย.....
ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ผู้ร่วมสอบสวน นาย..... ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ข้อ ๔. การรับคำร้องทุกข์/ร้องเรียน
- รับแจ้งเหตุ รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ชื่อ..... เวลา..... น. เมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ.
- รับคำร้องทุกข์ คดีที่.....ตามบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดี ชื่อ.....
เวลา..... น. เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.
- รับเรื่องร้องเรียน ตามเลขรับสารบรรณที่.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ข้อ ๕. การดำเนินการของพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/พนักงานเจ้าหน้าที่
☒ บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา (แบบ ทส.ปท.๑)
☒ บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (แบบ ทส.ปท.๒)
☒ บันทึกแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ (แบบ ทส.ปท.๓)
☒ บันทึกสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสำหรับพนักงานสอบสวน/เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/
พนักงานเจ้าหน้าที่ (แบบ ทส.ปท.๔)
☒ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือเดินทาง/หลักฐานทางราชการอื่นของผู้ต้องหา
☒ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

☒ เอกสาร ข้อมูล รูปภาพ หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นในการดำเนินคดี (ถ้ามี)
- บันทึกของละเอียดของคดี และข้อมูล ที่แสดง ผลการทำงานของบริษัท จำกัด
(แบบ ทส.๑) ประจำปี ๒๕๖๗ เมษายน เดือน พฤษภาคม และเดือนมิถุนายน ๒๕๖๗
- รายงานสรุปผลการ ทำงานของบริษัท จำกัด (แบบ ทส.๒) ประจำปี ๒๕๖๗
และเดือน พฤษภาคม ๒๕๖๗
- รายงานผลการตรวจเช็คคุณภาพน้ำทิ้ง เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม ๒๕๖๗

ข้อ ๖. เหตุขัดข้องต่าง ๆ

ลงชื่อ..... เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ
(.....)
วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๗

- ๓ -

สำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ

ใบตรวจรับสำนวนความผิด

คดีเปรียบเทียบที่...../..... วันที่.....

ลำดับ	รายการ	เลขหนังสือ	ลงวันที่	จำนวน (แผ่น)

ความเห็นเบื้องต้นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ.....
.....
.....

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ
(.....)

เอกสารอื่น ๆ ที่ต้องแนบมา กับสำนวน

• ใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับอาคารแต่ละประเภท
ยกตัวอย่าง เช่น

โรงแรม

ใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม (ร.ร.2)
ใบอนุญาตเปิดโรงแรม (ร.ร.5)

อาคารชุด

หนังสือสำคัญการจดทะเบียนอาคารชุด (อ.ช.10)
ระบุ จำนวนอาคาร/จำนวนห้องชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัย
หนังสือสำคัญการจดทะเบียนนิติบุคคลอาคารชุด (อ.ช.13)
ระบุ ชื่อนิติบุคคล

โรงพยาบาล

ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล (ส.พ.13)
ใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาล (ส.พ.19)
ระบุ จำนวนเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน

ศูนย์การค้า

ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร
หรือรื้อถอนอาคาร (อ.1)

กรณีจัดส่งสำนวนความผิดมายัง คณะกรรมการเปรียบเทียบแล้ว

เป็นความผิดที่ไม่มีอำนาจเปรียบเทียบ
หรือเห็นว่าผู้ต้องหาควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษ
ถึงจำคุก (ทส.ปท.7)

ส่งสำนวนคืนเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ/
พนักงานเจ้าหน้าที่

- เจ้าหน้าที่จัดทำวาระการประชุม
- ส่งหนังสือเชิญประชุม
- จัดการประชุมฯ → ที่ประชุมมีมติ

พิจารณาเปรียบเทียบแล้วเสร็จ
(ทส.ปท.6)

มีหนังสือแจ้งผู้ต้องหาชำระค่าปรับภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ต้องหาชำระค่าปรับภายในกำหนด
(เงินค่าปรับเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อม)
คดีเป็นอันยุติ

ผู้ต้องหาไม่ชำระค่าปรับ
ภายในกำหนด

ดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

Q&A

แบบประเมินความพึงพอใจ

การเปรียบเทียบ ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สุนทร เปี้ยนสี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

-
1. ความทั่วไป/หลักการเบื้องต้น
 2. หลักกฎหมาย
 3. เปรียบเทียบกับดำเนินคดี
 4. ข้อเสนอแนะ

1. ความเบื้องต้น

1.1 ความหมาย/ลักษณะ

1.2 บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พจนานุกรม

เปรียบเทียบ

(๑) ก. พิจารณาเทียบเคียงให้เห็นลักษณะที่เหมือนกันและต่างกัน.

(๒) (กฎ) น. การที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดค่าปรับผู้กระทำความผิดในคดีอาญาที่กฎหมายกำหนดให้เปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับแล้ว คดีอาญาเป็นอันเลิกกัน.

มาตรา ๑๐๕ ความผิด ใดๆ อันต้อง ตาม ประมวล กฎหมาย
อาญา หรือ กฎหมาย อื่น กำหนด เปน โทษ ก็ดี ความผิด ล่วง
ละเมิด พระราชบัญญัติ ภาษี อากร อัน เบียด ปรัก กำหนด ไว้ ใน พระราชบัญญัติ
ไม่เกิน ๒๐๐ บาท ก็ดี เมื่อ กรม การ อำเภอบุได้ ส่วน เห็น ว่า จำเลย
มี พิรุณ ให้ กรม การ อำเภอบุ มี อำนาจ ที่จะ เปรียบ เทียบ ให้ ตก ลง กัน ได้
ถ้า ไม่ ตก ลง กัน ได้ ก็ ดี หรือ กรม การ อำเภอบุ เห็น ว่า โทษ ของ จำเลย
เกิน กว่า ปรัก ๒๐๐ บาท หรือ เปน โทษ ทั้ง ปรัก ทั้ง จำ หรือ โทษ จำ
อย่าง เดียว ก็ ดี ก็ ให้ ส่ง คดี เรื่อง นั้น ไป ยื่น เมือง

มาตรา ๑๖๘ กรรมการ อำเภอมี่อำนาจฝ่ายตุลาการ ในทางความ
แพ่งดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑ ความแพ้อย่างใด ๆ ราคาไม่เกิน ๒๐๐ บาท ซึ่งเกิดขึ้น
ใน อำเภอนั้นก็ดี หรือจำเลยอยู่ใน อำเภอนั้นก็ดี ถ้าฝ่ายโจทก์มา
ร้องขอต่อ กรรมการ อำเภอ ให้เรียกจำเลย มาว่ากล่าว เปรียบเทียบความ
เท่าแก่ให้แล้ว แก่กันโดยไม่กังวลไป รุ่ง พียง ยัง โรง ศาล ก็ให้กรรมการ
อำเภอมี่อำนาจที่จะ หมาย เรียกจำเลย มาว่ากล่าว เปรียบเทียบได้

ข้อ ๒ ถ้ากรรมการ อำเภอเปรียบเทียบโจทก์จำเลยไม่ตกลงกัน ก็
ให้ยกเลิกคดีเรื่องนั้น ให้เขาไป พ้อง ร้อง กัน ยัง โรง ศาล

ข้อ ๓ ในการ เปรียบเทียบความแพ่งที่ ว่ามาใน ข้อ ก่อน ถ้า
โจทก์จำเลย ตัญญา จะ ยอม ตกลง ตาม คำ พยาน หรือคำ ช้ ขาด ของ
ผู้ใด ให้กรรมการ อำเภอมี่อำนาจที่จะ หมาย เรียกผู้นั้น มา เบิก ความ
หรือ ช้ ขาด ให้คดีเรื่อง นั้น เป็น อัน แล้ว แก่ กัน ได้

ข้อ ๔ ในการ เปรียบเทียบความแพ่งนี้ ถ้า ยอม กัน แล้ว ให้
กรรมการ อำเภอ เข้ม ข้อ ความที่ ตกลง กัน แต่ให้ทั้งสอง ฝ่าย กับ กรม

ลักษณะของการเปรียบเทียบ

- การดำเนินการเพื่อยุติคดีในชั้นเจ้าพนักงาน
 - กฎหมายยอมให้กระทำได้สำหรับคดีความผิดเล็กน้อย
 - เบี่ยงเบนคดี ลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาล
 - เป็นการใช้อำนาจกึ่งตุลาการ (Quasi Judicial Function)
 - เป็นความผิดแบบ mala prohibita หมายถึง ความผิดจากการกระทำที่ต้องห้ามตามกฎหมายใดกำหนดไว้ ไม่ใช่ mala in se หรือความผิดที่เป็นความชั่วร้ายตามธรรมชาติ
-

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๗ **คดีอาญาเล็กน้อยได้ ดังต่อไปนี้**

(๑) ในคดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท **เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว**

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๗ คดีอาญาเล็กน้อยได้ ดังต่อไปนี้

...

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งเกิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำท้องที่ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้น ๆ ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๘ ความผิดตามอนุมาตรา (๒) (๓) และ (๔) แห่งมาตราก่อน ถ้าเจ้าพนักงาน
ดังกล่าวในมาตรานั้นเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบดังนี้

(๑) ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมตามนั้น
เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้ภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่เกิน
สิบห้าวันแล้ว คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้ว ไม่ชำระเงินค่าปรับภายใน
เวลากำหนดในวรรคก่อน ให้ดำเนินคดีต่อไป

(๒) ในคดีมีค่าทดแทน ถ้าผู้เสียหายและผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบ ให้เจ้าหน้าที่กะ
จำนวนตามที่เห็นควรหรือตามที่คู่ความตกลงกัน

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๙ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้

...

(๓) เมื่อคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจะระงับ การเปรียบเทียบต้องชอบด้วยกฎหมาย

-เปรียบเทียบบทเบาในคดีกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท

(ฎ.2849/2540, 5942/2548, 1513/2532, 5211/2559)

-เปรียบเทียบคดีกรรมเดียวที่มีทั้งบทที่เปรียบเทียบได้และไม่ได้

(ฎ.1100/2516)

-เจ้าพนักงานผู้เปรียบเทียบไม่มีอำนาจ (ฎ.802/2479, 1875/2515,
รส.166/2533)

-ผู้ต้องหาชำระเงินมาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบเกินกำหนด

(รส.1417/2564)

1.2 บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- สอดส่อง ดูแล การกระทำความผิด
- ดำเนินการเปรียบเทียบ
- จัดทำบัญชี/รายงานผล

2.หลักกฎหมาย

2.1 มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบ

2.2 กระบวนการเปรียบเทียบ

2.3 อำนาจเจ้าหน้าที่ในการเปรียบเทียบ

2.4 หลักการพิจารณาของคณะกรรมการ
เปรียบเทียบ ตามประกาศกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติ เรื่อง คณะกรรมการ
เปรียบเทียบ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม
และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.

๒๕๓๕

2.1 มาตรการที่เกี่ยวข้อง กับการเปรียบเทียบ

บทกำหนดโทษ (98-111)

หลัก-เปรียบเทียบได้

ยกเว้น

- ปรับเป็นพินัย ม. 101/1, 101/2, 102, 110

- จำคุกเกิน 2 ปี = ม. 98 ว.2, 99, 101 ว.2

อำนาจและกระบวนการ
เปรียบเทียบ

มาตรา 110/1, 110/2

ประกาศกระทรวงฯ

ความผิดเปรียบเทียบได้ และผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ

มาตรา 110/2 ว.1

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว
หรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสองปี ให้
คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบ

-รมต.แต่งตั้ง

-3 คน จาก อสส, สตช, ทส

-วาระ 2 ปี พ้นแล้วตั้งอีกได้

กระบวนการ

- พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ **พบ**ว่าบุคคลใดกระทำความผิด
 - บุคคลนั้น**ยินยอม**ให้เปรียบเทียบ
 - ให้**ส่งเรื่อง**ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ภายใน 7 วัน
นับแต่แสดงความยินยอม
-

2.4 หลักการพิจารณาของ คณะกรรมการเปรียบเทียบ เหตุและผลของการใช้ หลักการตามประกาศ กระทรวงฯ

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เรื่อง คณะกรรมการเปรียบเทียบและวิธีพิจารณาของคณะกรรมการเปรียบเทียบ
ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักการ

- รูปแบบตัดสินใจด้วยองค์กรกลุ่ม เพิ่มระดมความรู้ความสามารถมีลักษณะสหวิทยาการ (Inter - disciplinary) ซึ่งไม่สามารถจะหาได้จากบุคคลคนเดียว
 - หลักการพิจารณากำหนดค่าปรับเพื่อให้เหมาะสมกับพฤติการณ์ของการกระทำความผิด (ข้อ 12)
-

หลักการพิจารณากำหนดเงินค่าปรับ (ข้อ 12)

ในการเปรียบเทียบให้กำหนดเงินค่าปรับที่ผู้ต้องหาจะพึงชำระโดยคำนึงถึง **ความร้ายแรง**แห่ง
พฤติกรรมที่กระทำผิดและข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดเกิดขึ้นโดยความ**จงใจหรือเกิดจากความประมาทเลินเล่อ**

(๒) พฤติการณ์แห่งความผิดเป็นการ**ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม**บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งอันเป็น
สาระสำคัญ

หลักการพิจารณากำหนดเงินค่าปรับ (ข้อ 12)

(๓) ระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

(๔) ความถี่ของการกระทำความผิด

(๕) ประวัติการถูกลงโทษทางอาญาของผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

3. เปรียบเทียบกับการดำเนินคดี

3.1 การเปรียบเทียบ vs. การดำเนินคดี

3.2 ผลของการเปรียบเทียบ

เปรียบเทียบกับความคิดเห็น

- ค่าใช้จ่าย
- ความรวดเร็ว
- ไม่เสี่ยงกับการถูกกลืนราคา

การลงทุนด้วยการปรับไม่ได้เพิ่มต้นทุน
แต่การลงทุนด้วยการจับกุมเพิ่มต้นทุนให้รัฐ

ต้นทุนเฉลี่ยของการดำเนินการคดีอาญาของรัฐประมาณ

76,600
(บาท/คดี)

2,600
(ล้านบาท/ปี)

การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
บางประเภทช่วยประหยัดต้นทุนให้รัฐได้

1,189
(ล้านบาท/ปี)

ตัวอย่างการปฏิรูป
กระบวนการยุติธรรม
ทางอาญาที่ช่วยลด
ต้นทุนให้รัฐ

การยกเลิกโทษอาญา
คดีเช็ค-หมิ่นประมาท

210
(ล้านบาท/ปี)

การยกเลิกโทษ
อาญาอื่นๆ

520
(ล้านบาท/ปี)

การไกล่เกลี่ยคดี
ที่ยอมความได้

605
(ล้านบาท/ปี)

การใช้โทษปรับ
แทนการจำคุก

สนใจข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติม www.TDRI.or.th ในเรื่อง “นิติเศรษฐศาสตร์ของระบบยุติธรรมทางอาญาของไทย”

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

โครงการการวิเคราะห์กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาด้านเศรษฐศาสตร์
(Economic Analysis of Criminal Laws)

3.3 สถิติระยะเวลาพิจารณาคดีเสร็จของศาลชั้นต้น

ข้อมูลแสดงสถิติคดีที่ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาแล้วเสร็จ ตาราง 1

ปี	ไม่เกิน 1 เดือน	เกิน 1 เดือน	เกิน 3 เดือน	เกิน 6 เดือน	เกิน 1 ปี	เกิน 2 ปี	เกิน 3 ปี	เกิน 4 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
2558	553,681	533,103	163,905	52,904	15,493	1,799	438	149	129	1,321,601
2559	526,624	719,370	213,813	59,842	15,484	1,722	254	60	57	1,537,226
2560	485,756	661,774	259,582	71,312	14,790	945	179	35	38	1,494,411

ผลของการเปรียบเทียบ

- เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายใน 30 วัน นับแต่วันเปรียบเทียบ
- ให้ถือว่าคดีเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา

1) ปรับสถานเดียวเปลี่ยนเป็นปรับเป็นพินัย

-ม. 110/2

-นิยาม “ความผิด”

2) กำหนดเวลาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบต้องไม่เกิน ๓๐ วัน

3) ประธานคณะกรรมการ

4) การผ่อนชำระค่าปรับได้หรือไม่

4. ข้อเสนอแนะและแนวทาง พัฒนา

-สำรวจรวบรวมสภาพปัญหาของการบังคับใช้
วิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหา พิจารณาทบทวนแก้ไข
กฎหมาย

-การบังคับใช้อย่างจริงจัง

-ความรวดเร็ว

-วิเคราะห์สถิติ

-ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

-ติดตามวิทยากร ข้อมูลทางวิชาการ
มาตรการ/หลักการ/แนวคิด ใหม่ ๆ

ขอบคุณครับ

กิจกรรม KM กองกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เรื่อง แนวทางการดำเนินการเปรียบเทียบปรับตาม พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

วันศุกร์ที่ 30 พฤษภาคม 2568 เวลา 8.30 - 12.00 น. นายชาญวิทย์ กัณยา ผอ.กกม. เป็นประธานกล่าวต้อนรับและแจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน KM ของกองกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เรื่อง แนวทางการดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยมีนายสุนทร เปลียนสี นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและนายกิตติพัฒน์ ลำสัน นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ จาก กตพ. เป็นวิทยากรในการบรรยาย ณ ห้อง 302 ชั้น 3 อาคาร คพ. และผ่านระบบ Zoom Meeting โดยได้มีการบรรยายแนวคิดของกฎหมายการเปรียบเทียบฯ และแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนแนวความคิดของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับในการใช้หลักเกณฑ์การปรับผู้ต้องหาตามบัญชีกำหนดมาตรฐานโทษและปัญหาการใช้ พรบ. ฉบับดังกล่าว